

Nr 192

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till politiska partier jämte i ämnet väckta motioner, såvitt propositionen och motionerna hänvisats till statsutskottet.

(3:e avd.)

I propositionen nr 174 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för den 5 november 1965, föreslagit riksdagen att godkänna de av departementschefen förordade grunderna för bidrag till politiska partier samt att på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1965/66 under andra huvudtiteln anvisa till Bidrag till politiska partier ett förslagsanslag av 23 milj. kr.

Propositionen har hänvisats till statsutskottet i vad den avser anvisande av anslag och i övrigt till konstitutionsutskottet.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling såvitt rör anslagsfrågan förehaft följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 815 av herrar *Adolfsson* och *Werner* och II: 971 av herr *Hermansson m. fl.*;

2) de likalydande motionerna I: 817 av herr *Holmberg m. fl.* och II: 967 av herr *Bohman m. fl.*;

3) de likalydande motionerna I: 818 av herr *Lundström m. fl.* och II: 972 av herr *Ohlin m. fl.*;

4) de likalydande motionerna I: 819 av fru *Segerstedt Wiberg* och II: 969 av herr *Hamrin* i Jönköping;

5) motionen II: 961 av herrar *Börjesson* i Falköping och *Persson* i Heden;

6) motionen II: 962 av herrar *Rubin* och *Sjöholm*;

7) motionen II: 968 av herr *Carlshamre* och fröken *Ljungberg*; samt

8) motionen II: 973 av herrar *Wedén* och *Ståhl*.

I de likalydande motionerna I: 815 av herrar *Adolfsson* och *Werner* samt II: 971 av herr *Hermansson* hemställs, att riksdagen med bifall i övrigt till proposition nr 174 måtte besluta att bidragsberäkningen skall bygga på partiernas röstetal vid valen till andra kammaren i stället för på deras mandtmässiga representation i riksdagens bägge kamrar.

I de likalydande motionerna I: 817 av herr *Holmberg m. fl.* och II: 967 av herr *Bohman m. fl.* hemställs om avslag på proposition nr 174.

I de likalydande motionerna I: 818 av herr *Lundström m. fl.* och II: 972 av herr *Ohlin m. fl.* hemställs, att riksdagen måtte med avslag på propositionen nr 174 i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en skyndsam utredning till belysning av de frågor rörande utformningen av ett partistöd, som anförts i motionerna.

I de likalydande motionerna I: 819 av fru *Segerstedt Wiberg* och II: 969 av herr *Hamrin* i Jönköping hemställs om avslag på proposition nr 174.

I motionen II: 961 av herrar *Börjesson* i Falköping och *Persson* i Heden hemställs, att riksdagen måtte med avslag på proposition nr 174 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsam parlamentarisk utredning angående de lämpligaste fördelningsgrunderna för ett allmänt partistöd.

I motionen II: 962 av herrar *Rubin* och *Sjöholm* hemställs om avslag på proposition nr 174.

I motionen II: 968 av herr *Carlshamre* och fröken *Ljungberg* hemställs, att riksdagen måtte avslå proposition nr 174 samt i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att det i propositionen framlagda förslaget efter utredning görs till föremål för en rådgivande folkomröstning.

I motionen II: 973 av herrar *Wedén* och *Ståhl* hemställs, att riksdagen måtte avslå proposition nr 174 och i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en utredning angående ett eventuellt partistöd med beaktande av de synpunkter, som anförts i motionen.

Beträffande motiveringarna för yrkandena hänvisas till motionerna II: 971, I: 817, II: 972, I: 819, II: 961, II: 962, II: 968 och II: 973.

Utskottet. Konstitutionsutskottet har i sitt utlåtande nr 44 hemställt att riksdagen måtte bifalla propositionen nr 174 i vad den hänvisats till konstitutionsutskottet. Under förutsättning av bifall därtill och då anslagsberäkningen icke givit anledning till erinran, tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag såvitt nu är i fråga ävensom med bifall till motionerna I: 815 och II: 971 samt med avslag å motionerna I: 817 och II: 967, I: 818 och II: 972, I: 819 och II: 969, II: 961, II: 962, II: 968 samt II: 973, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till politiska partier* på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1965/66 på driftbudgeten under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 23 000 000 kr.

Stockholm den 10 december 1965

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Ivar Johansson, Fritz Persson, Virgin, Rikard Svensson, Söderberg, Per Jacobsson, Kaijser, fru Myrdal, herrar Rönnerberg, Wååg, Nils-Eric Gustafsson och Harry Carlsson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Ståhl, Blidfors, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, Turesson, Nihlfors, fröken Olsson, herrar Johansson i Norrköping, Gustafsson i Kårby, Gustafsson i Uddevalla, Gustafsson i Skellefteå, Fagerlund och Blomkvist.

Reservationer

1) av herrar *Virgin, Kaijser, Bohman* och *Turesson*, vilka ansett att utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

»I reservation till konstitutionsutskottets utlåtande nr 44 av fru Segerstedt Wiberg m. fl. har hemställts, att riksdagen måtte avslå propositionen nr 174 i vad den hänvisats till konstitutionsutskottet. Under förutsättning av bifall därtill bör anslag icke anvisas.»

2) av herrar *Boman, Per Jacobsson, Harry Carlsson, Ståhl, Nihlfors* och *Gustafsson* i Skellefteå, vilka ansett att utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

»I reservation till konstitutionsutskottets utlåtande nr 44 av herr Sörenson har hemställts, att riksdagen måtte avslå propositionen nr 174 i vad den hänvisats till konstitutionsutskottet samt i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning till belysning av vissa spörsmål rörande utformningen av ett allmänt partistöd. Under förutsättning av bifall därtill bör anslag icke anvisas.»

3) av herrar *Boman, Virgin, Per Jacobsson, Kaijser, Harry Carlsson, Bohman, Ståhl, Turesson, Nihlfors* och *Gustafsson* i Skellefteå, vilka med hänvisning till reservationerna 1) respektive 2) ansett att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må med bifall till motionerna I: 817 och II: 967, I: 818 och II: 972, I: 819 och II: 969, II: 961, II: 962, II: 968 samt II: 973 ävensamt med avslag å motionerna I: 815 och II: 971, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, avslå Kungl. Maj:ts förslag om anslag till bidrag till politiska partier.»